

Szanowni Państwo,

oddajemy w Państwa ręce pierwsze dwa numery Kwartalnika *Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania*. Wierzimy, iż na rynku wydawniczym znajdzie się miejsce dla periodyku, który w interdyscyplinarny sposób zmierzy się z trudną kwestią rehabilitacji i aktywizacji osób niepełnosprawnych, przedstawiając ten temat zarówno od strony charakterystycznych dla nauki ujęć teoretycznych, jak i od strony analiz praktyki społecznej, zwłaszcza istniejących zinstytucjonalizowanych sposobów w jaki Państwo Polskie (poprzez swoje agendy) oraz inni Aktorzy Społeczni rozwiązują problemy dotyczące osoby z niepełnosprawnością. Właśnie w połączeniu nauki z praktyką, a także rynku z administracją, upatrujemy szansy otwarcia nowych perspektyw dla podmiotów, działających na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym zwłaszcza dla podmiotów publicznych, realizujących politykę Państwa Polskiego w tym obszarze (PFRON, samorządy powiatowe i wojewódzkie). Krytyczna analiza istniejących oraz tworzenie nowych rozwiązań, popularyzacja wiedzy o najlepszych praktykach związanych z rehabilitacją osób niepełnosprawnych oraz analiza uwarunkowań ich implementacji to jeden z naszych celów, który może poszerzyć spektrum działań wielu podmiotów i przynieść poprawę jakości usług kierowanych do osób niepełnosprawnych. W efekcie chcielibyśmy, aby nasze pismo stało się miejscem dyskusji nad kształtem systemu wsparcia i optymalizacją realizowanych działań, wnosząc przez to wkład w wyznaczanie kierunku zmian.

Polska *Anno Domini* 2012 to kraj znacznie bardziej przyjazny osobom z niepełnosprawnością, niż dekadę, czy dwie wcześniej. Wciąż jednak osobom niepełnosprawnym nieporównywalnie trudniej funkcjonować w wielu wymiarach przestrzeni publicznej, jak i prywatnej. Naszą troską jest rynek pracy. Pomimo stopniowego wzrostu poziomu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w ostatnich latach, co potwierdzają badania BAEL, wciąż trudno mówić o zadawalających rezultatach, zwłaszcza wśród osób z najcięższymi dysfunkcjami. Wydaje się, że obecna organizacja systemu wsparcia aktywności zawodowej w tym względzie nie spełnia pokładanych w niej nadziei. Jak to zmienić? Jak efektywniej wspierać edukację osób niepełnosprawnych, tak by niwelować ograniczenia wynikające z dysfunkcji na rynku pracy, jak jeszcze bardziej wykorzystywać postęp technologiczny do osiągnięcia tego celu? To tylko niektóre z pytań, wokół których koncentrować się będzie nasza uwaga i kształtować linia pisma.

Treści zawarte w Kwartalniku zostały podzielone na dwie części. W części pierwszej zamierzamy publikować artykuły specjalistów z wielu dyscyplin takich jak prawo, psychologia, pedagogika, ekonomia, socjologia, nauki techniczne ścisłe itp. Interesują nas najnowsze osiągnięcia z zakresu wyżej wymienionych dyscyplin. Część ta (w założeniu) ma mieć

nie tylko charakter opisu teoretyczno-empirycznego, ale ma również służyć wskazywaniu istniejących problemów (także instytucjonalnych) i sposobów ich rozwiązania.

W części drugiej zamieszczamy aktualne rozwiązania w zakresie aktywizacji i rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Swoje miejsce znajdą tu rekomendowane raporty z badań, dane statystyczne, sprawozdania z konferencji naukowych, recenzje książek. Dodatkowo informować będziemy o nowościach wydawniczych, nowych rozwiązaniach instytucjonalnych, prawnych i społecznych.

Redaktorzy, autorzy i wydawcy Kwartalnika *Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania* stawiają sobie ambitny cel, polegający na integrowaniu środowiska zajmującego się problematyką niepełnosprawności. Chcielibyśmy, aby wokół naszego czasopisma skupiły się wysiłki specjalistów wielu dyscyplin naukowych, reprezentujących szeroki wachlarz stanowisk metodologicznych i zainteresowań badawczych, przedstawiciele administracji realizujących na co dzień politykę Polski w obszarze szeroko rozumianej rehabilitacji osób niepełnosprawnych oraz tych podmiotów, które w realizacji tej polityki aktywnie partycypują: środowisk przedsiębiorców i trzeciego sektora.

Życzylibyśmy sobie, aby na łamach czasopisma publikowane były zarówno rozprawy teoretyczne, jak również wszelkie doniesienia o najnowszych badaniach, tak by mogło ono dostarczyć informacji o problemach społecznych, prawnych, instytucjonalnych, psychologicznych, pedagogicznych, medycznych, architektonicznych i wielu innych, na które osoby niepełnosprawne napotykają w życiu codziennym. Spełnienie tych założeń jest zależne przede wszystkim od tego, w jakiej mierze Kwartalnik stanie się „wspólną sprawą” środowisk związanych z osobami niepełnosprawnymi.

Celem redakcji jest utrzymywanie i upowszechnianie wysokich standardów publikacji i rzetelności naukowej zgodnej z Dobrymi Praktykami (wskazanymi przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego), zarówno, co do sfery samej twórczości, jak również zasad recenzowania. Nadsyłane teksty oceniane są przed drukiem przez anonimowych recenzentów.

W części pierwszej kwartalnika znalazło się pięć artykułów, które wpisują się w jego linię programową. W pierwszych dwóch numerach zamieszczamy artykuły naukowe:

- Dr hab. n. med. Anny Wilmowskiej-Pietruszyńskiej, profesor nadzwyczajnej Uniwersytetu Rzeszowskiego, pracownicy naukowej i dydaktycznej w Szkole Zdrowia Publicznego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie, Prezeski Polskiego Towarzystwa Orzecznictwa Lekarskiego.
- Mec. Marii Jankowskiej, absolwentki Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, radcy prawnego, Rzeczniczki Praw Osób z Autyzmem przy Fundacji SYNOPSIS.
- Dr. Piotra Szreniawskiego, prawnika, adiunkta w Katedrze Prawa Administracyjnego i Nauki o Administracji na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie.

- Dr Teresy Serafin, pracownicy naukowo-dydaktycznej w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi oraz w Wyższej Szkole Edukacji Integracyjnej i Interkulturowej w Poznaniu, wieloletniej współpracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej.
- Dr. hab. Bassama Aouila, profesora nadzwyczajnego Instytutu Psychologii, Zakładu Psychologii Klinicznej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, pełnomocnika Akademickiego Centrum Pomocy Psychologicznej przy Zakładzie Psychologii Klinicznej w Instytucie Psychologii (UKW).

W części drugiej natomiast opublikowaliśmy:

- Omówienie Raportu Wszechnicy Wiedzy Spółdzielczości Inwalidów autorstwa mgr. inż. Ludwika Mizery, pracownika Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Inwalidów i Spółdzielni Niewidomych, organizatora szkoleń dla kluczowej kadry spółdzielczości inwalidów.
- Omówienie Raportu PFRON autorstwa dr Renaty Ślebody, pracownicy naukowej i dydaktycznej Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu, Wydziału Wychowania Fizycznego, Sportu i Rehabilitacji; Katedry Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego.
- Sprawozdanie z konferencji autorstwa doc. dr. Jarosława Żbikowskiego, pracownika naukowego i dydaktycznego Instytutu Turystyki Rekreacji, Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej.

Mamy nadzieję, że połączenie w ramach jednego pisma różnych środowisk, a tym samym różnych perspektyw oglądu sytuacji i działania, przyniesie oczekiwany efekt synergii działań, dając asumpt do wypracowania wielu praktycznych rozwiązań problemów i bolączek osób niepełnosprawnych.

Dr Aleksandra Perchla-Włosik
Redaktor Naczelna

Dr Wojciech Skiba
Prezes Zarządu PFRON
Wydawca i Przewodniczący Rady Programowej

Ladies and Gentlemen,

We give into your hands the first two issues of our quarterly *Kwartalnik Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania*. We believe that on the publishing market there is a special place for a periodical which in an inter-disciplinary way shall face the difficult issue of rehabilitation and activation of the disabled, presenting this subject both from the perspective of the theoretical frameworks characteristic for science, as well from the side of analyses of social practice, especially of the existing institutionalized ways in which the State, via its agencies, as well as other Social Actors, solves the problems connected with disability. It is in the impact of science and practice, as well as the market and administration, that we see a chance for new perspectives opening for the actions of many actors getting involved into activities for the sake of the disabled, including especially public subjects who carry out the politics of the state in this area, such as the PFRON, or commune and district self-governments. A critical analysis of the existing solutions, creating new ones, popularisation of the knowledge about the best practices connected with the rehabilitation of the disabled, as well as an analysis of the conditioning of its implementation, are among our goals which can broaden the range of actions of many subjects and bring improvement in the quality of service for disabled people. In the effect, we would like our magazine to become a space for discussion about the shape of the support system and the optimisation of the realised actions, thus helping set the directions for change.

Poland AD 2012 is a country which is much more friendly to disabled people than it was a decade or two decades ago. Still, however, there are many dimension of public as well as private space, where the disabled find it incomparably harder to function. Our concern is the job market. In spite of a gradual increase of professional activity of the disabled in the last years, confirmed by the BAEL research, still one can hardly speak about satisfactory results, especially among people whose disfunctions are the heaviest. It seems that the present organisation of the professional activity support system in this respect does not really satisfy the hopes with are put in it. How can this be changed? How to support the education of the disabled in such a way, that the limitations that people with disfunctions suffer on the job market be levelled down, how to use the developments in technology even stronger in trying to achieve this goal? These are but few of the questions around which our attention shall focus, and along which the line of our magazine shall be formed.

The contents of the quarterly have been divided into two parts. In the first part we are going to publish articles by specialists of many fields, like: law, psychology, pedagogy, economy, sociology, technological science etc.. We are interested in the newest developments in

the above-mentioned areas. This part, by assumption, should not only bear the character of a theoretical-empirical description, but it also should serve the purpose of pinpointing the existing problems (also institutional ones) and the ways to solve them.

In the second part the Reader shall find the current solutions in the area of social activation and rehabilitation of the disabled. There are recommended research reports, statistic data, reports from scientific conferences, book reviews. Additionally, we shall inform here about new appearances on the publishing market, as well as new institutional and legal solutions.

The Quarterly *Kwartalnik Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania*, sets for itself the ambitious goal which is integrating all the circles which deal with the issues of disability. We would like it to be the focal point for efforts in many scientific fields, representing a broad range of methodological approaches as well as research interests, the representatives of administration, carrying out on daily basis the State's policy in the area of the broadly understood rehabilitation of the disabled, as well as those subjects who actively participate in the realization of this policy: the enterprising environment, the third sector. We would wish that on the pages of the magazine there are printed theoretical treatises as well as all news of the most recent research, so that it can yield information about social, legal, institutional, psychological, pedagogical, medical and architectonic problems, as well as many other problems which the disabled must face in their everyday life. The fulfilment of those assumptions depends first of all on to what extent the quarterly shall become a "common thing" of the environment connected with the disabled.

The purpose of the editor is to maintain and popularise high standards of publication and scientific reliability in accordance with Good Practice, both as concerns the very contents, and the principles of reviewing. The submitted texts are, before printing, assessed by anonymous reviewers.

In the first part of the quarterly there are five articles which are strictly in line with its program. In the first two numbers these are the scientific articles by:

- Professor Anna Wilmowska-Pietruszyńska of the University of Rzeszów, also working in the School for Public Health of the Medical Centre of Post-Graduate Education in Warsaw, the Head of the Polish Society for Medical Certification.
- Maecenas Maria Jankowska, Master of Law at the Law and Administration Department of the University of Warsaw, legal counsellor and the Spokesman for Rights of Autistic Persons at the SYNAPSIS Foundation
- Ph. D. Piotr Szreniawski, lawyer, assistant at the Chair of Administration Law and Science at the Department of Law and Administration of the Maria Curie-Skłodowska University in Lublin.

- Ph. D. Teresa Serafin, a scientific and didactic worker of the High School of Pedagogy in Łódź as well as of the University for Integrative and Inter-cultural Education in Poznań, a many years co-worker of the Ministry of National Education.
- Ph. D. Bassam Aouil, Associate Professor of the Institute of Psychology, the Institute of Clinical Psychology of the Kazimierz the Great University in Bydgoszcz, a plenipotentiary of the Academic Centre for Psychological Help at the Clinical Psychology Institute at the Institute of Psychology AB in Bydgoszcz.

In the second part we have published:

- A discussion of the Report of the University of a Disabled Workers' Cooperative by the master engineer Ludwik Mizera, a worker of the National Revisional Association of the Disabled and Blind People's Cooperative, an organizer of trainings for the key staff of the disabled people's cooperatives.
- A discussion of the PFRON report by dr Renata Śleboda, scientific and didactic worker of the Eugeniusz Piasecki Academy of Physical Education in Poznań; the Department of Physical Education, Sport and Rehabilitation; Chair of Theory and Methodology of Physical Education
- A conference report by Docent Doctor Jarosław Żbikowski, scientific and didactic worker of the Institute of Tourism and Recreation of the John Paul II State High School in Biała Podlaska.

We hope, that the combination, within the frames of one magazine, of different environments, and thus of different perspectives at the situation and possible actions shall bring the expected effect of a synergy of actions, forming a basis for finding solutions of many practical problems and concerns of the disabled.

Aleksandra Perchla-Włosik, Ph. D.
Chief Editor

Wojciech Skiba, Ph. D.
Prime Minister of PFRON managing board
Editor and Leader of the Program Council